

Geldtekort dwingt gemeenten tot hardere keuzes

Als het kabinet niet structureel met meer geld komt, worden Zuid-Hollandse gemeenten gedwongen hardere keuzes te maken over bijvoorbeeld wie nog zorg krijgt en of een zwembad open blijft. Dat blijkt uit het onderzoek 'Roeien met te korte riemen' van Bureau Berenschot in opdracht van de provincie Zuid-Holland.

Eerder bleek al dat gemeenten structureel geld tekort komen, maar de situatie dreigt in de toekomst nog veel erger te worden. Zo is het nog onduidelijk hoe de kosten voor de overstap naar schone energiebronnen betaald worden. Dit geldt voor meer wensen van het kabinet waar gemeenten bij betrokken zijn. Afspraken over structureel extra geld voor de jeugdzorg en de huishoudelijke hulp worden overgelaten aan een nieuw kabinet. Daar komt bij dat de gevolgen van de coronacrisis nog onduidelijk zijn. Als dit tot een nieuwe economische crisis leidt, belanden meer mensen in de bijstand. Volgens Bureau Berenschot kunnen de kosten in het ergste scenario voor gemeenten in Zuid-Holland oplopen tot 700 miljoen euro per jaar.

Interen op vermogen

De meeste gemeenten hebben de afgelopen jaren hun financiën nog op orde kunnen krijgen door te bezuinigen, belasting te verhogen en hun reserves aan te spreken. In Zuid-Holland teerden gemeenten met bijna een vijfde in op hun vermogen in de periode van 2010 tot 2019. Samen hadden ze 1,3 miljard euro minder achter de hand voor financieel moeilijke tijden, berekende Bureau Berenschot.

Meer dan de helft van de Zuid-Hollandse gemeenten slagen er niet in een structureel sluitende begroting te hebben of te laten zien hoe ze toekomstige plannen kunnen betalen. Uit de analyse blijkt verder dat gemeenten zoeken naar besparingen binnen de huishoudelijke hulp en de jeugdzorg. Zo worden regelingen uitgekleed of geschrapt.

Oproep voor meer financiën

De provincie roept het kabinet op snel de financiën van decentrale overheden beter in balans te brengen zodat ze de taken kunnen uitvoeren die van hen verlangd worden. "Voor gemeenten wordt het steeds moeilijker kiezen waarop bezuinigd kan worden. Langzamerhand raken de keuzes het dagelijks leven van inwoners. "De problemen kunnen gemeenten en wij als provincie niet alleen oplossen. Hiervoor hebben wij het rijk en de Tweede Kamer nodig", schrijven Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland in een brief aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.